

Jongveeopfok: een investering in de toekomst

Monique Mourits, Ronald Zom, Aart Evers, Ton Derks,
Wilma Steeneveld, Henk Hogeveen en Michel de Haan

Landelijke onderwijsdag 'Zuivelsector: Economie en Werkgelegenheid' - 19 November 2013

Achtergrond

■ PZ-project:

Jongveeopfok in bedrijfsverband; faalkosten en winstkansen

■ Doel:

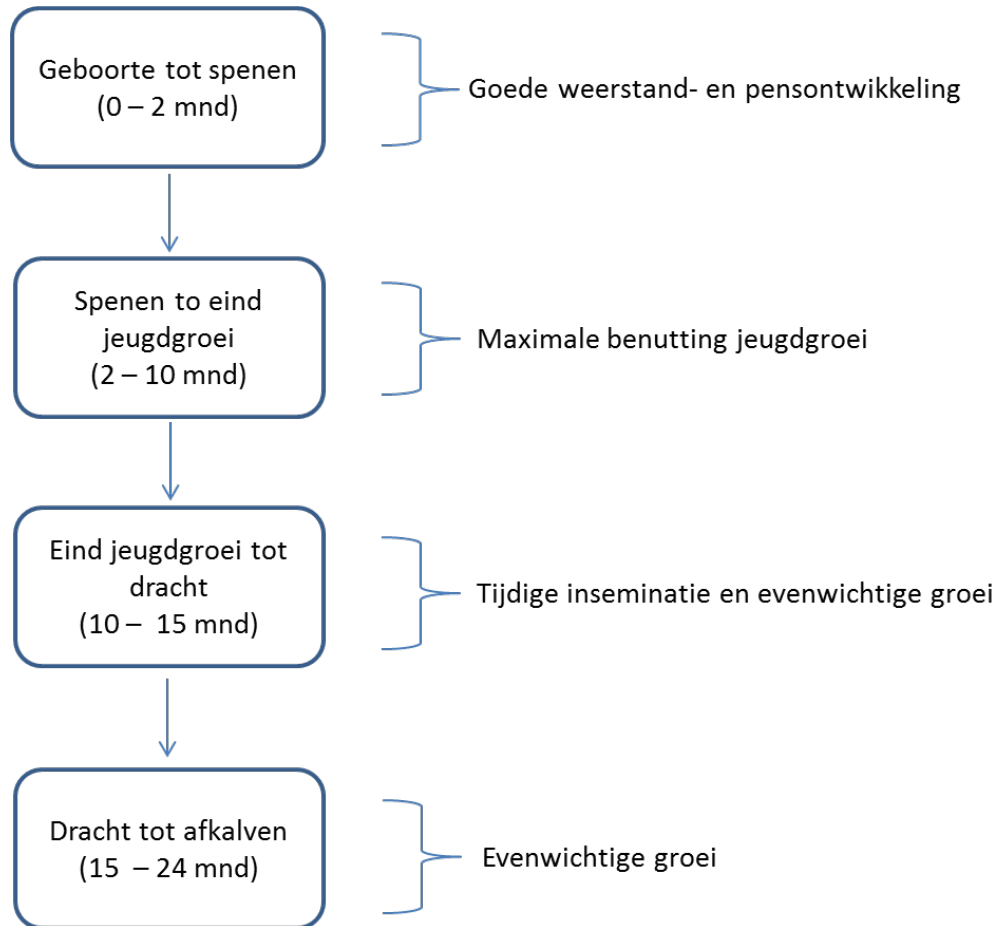
- inzicht economische aspecten jongveeopfok via wetenschappelijke kennis en praktijkbevindingen
- uitdragen van verkregen inzichten; bewustwording
- ontwikkeling rekenmodel

■ Samenwerking

- Livestock Research, Wageningen UR
- Business Economics group, Wageningen University
- DLV rundvee advies
- Faculteit Diergeneeskunde, Universiteit Utrecht

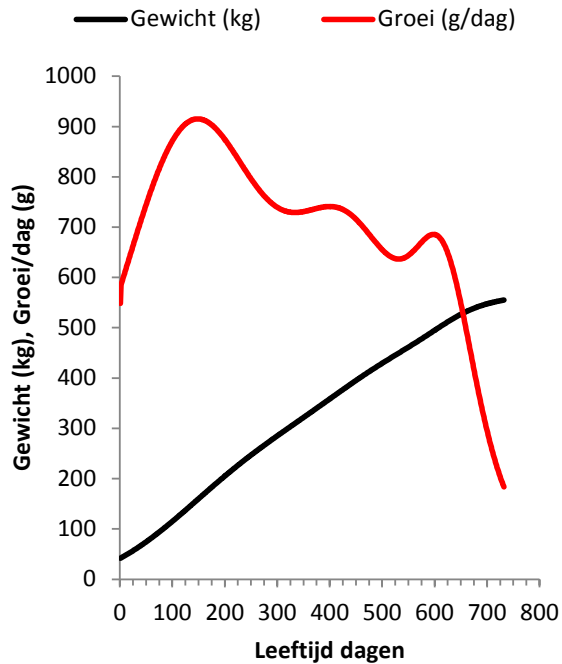

Opfoktraject

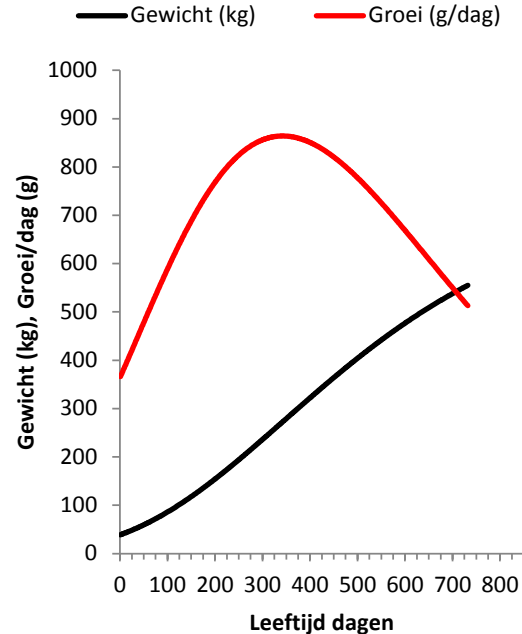

Groeischema's jongvee

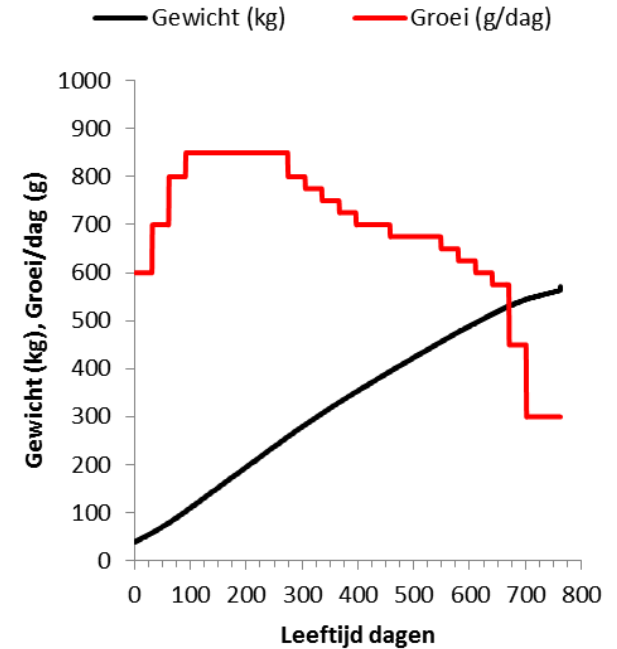
Groei, gewichtsverloop CVB 1997

Groei, gewichtsverloop NorFor 2011

Richtlijn groei, gewichtsverloop DLV

Groeinormen jongvee

Vergelijking groeinormen NorFor, CVB, NRC en DLV (excl.dracht) (afkalfleeftijd 24 mnd)

	NorFor		CVB		NRC		DLV	
	Gewicht	Groei	Gewicht	Groei	Gewicht	Groei	Gewicht	Groei
	kg	gr/dag	kg	gr/dag	kg	gr/dag	kg	gr/dag
0 - 2 mnd	67	440	75	510	80	570	80	660
2 - 10 mnd	236	<u>690</u>	280	<u>840</u>	260	<u>760</u>	284	<u>840</u>
10 - 15 mnd	368	<u>870</u>	380	<u>660</u>	372	<u>730</u>	395	<u>730</u>
15 - 24 mnd	560	<u>700</u>	530	<u>540</u>	555	<u>660</u>	555	<u>580</u>
Gemiddeld		710		663		700		705

Relatie ALVA en Melkproductie

- CRV data van 100 bedrijven
- Periode: 2003 – 2011
- 8.454 vaarzen
- ALVA > 18 maanden, lengte lactatie > 250 dagen
- ALVA op 2 manieren uitgedrukt
 - Absolute ALVA (kalfdatum-geboortedatum)
 - Relatieve ALVA (gemiddelde ALVA bedrijf – absolute ALVA)

Relatie absolute ALVA en melkproductie

ALVA	305-d melkproductie	Δ tov ALVA=24
22	6876	-288
23	7021	-143
24	7164	
25	7212	+48
26	7308	+144
27	7454	+290

Relatie relative ALVA en melkproductie

ALVA	305-d melkproductie	Δ tov ALVA=0
-3	6952	-320
-2	7098	-174
-1	7182	-90
0	7272	
+1	7358	+86
+2	7435	+163

Rekenmodel JONKOS

- Alle kosten in beeld brengen

Voerkosten	Gewaskosten
w.v. krachtvoer en melkpoeder	Loonwerk
w.v. ruwvoer	Werktuigen en installaties
	Gebouwen
Veekosten	Pacht
w.v. gezondheid	Water, energie, heffingen
w.v. inseminatie	Mestafvoer
w.v. berekende rente	Arbeid
w.v. overige veekosten	Uitvalrisico

Home Contact Nieuwsbrief Over Verantwoorde Veehouderij nl|Nederlands Typ hier uw zoekvraag

Sectoren Netwerken Projecten Producten Nieuws

verantwoorde veehouderij

Product of dienst

- Home
- Sectoren
- Netwerken
- Projecten
- Producten
- Nieuws

Koeien en Kansen

Product of dienst

JONKOS

- Door Wageningen UR Livestock Research

Rekenprogramma om opfokkosten jongvee te berekenen.

Download of open hieronder de spreadsheet van het bedrijfstype dat u door wilt rekenen door erop te klikken.

Vul in de spreadsheet de gele cellen van de hoofdpagina in. Zo berekent u de kosten voor jongveeopfok van uw bedrijf. Wilt u meer details invullen dan kunt op de hoofdpagina op onderwepknopjes klikken en komt u automatisch bij het juiste invulblad terecht. Veel succes met invullen!

NB: de resultaten van de berekening staan aan de rechterkant van de hoofdpagina in de blauwe cellen.

JonKos melkveebedrijf JonKos jongveeopfokbedrijf

- De social media buttons kunnen niet getoond worden - [controleer uw instellingen](#)

Gerelateerd project

Jongveeopfok: faalkosten en winstkansen

Hoewel onderschat, is één van de grootste kostenposten op een melkveebedrijf de opfok van jongvee.

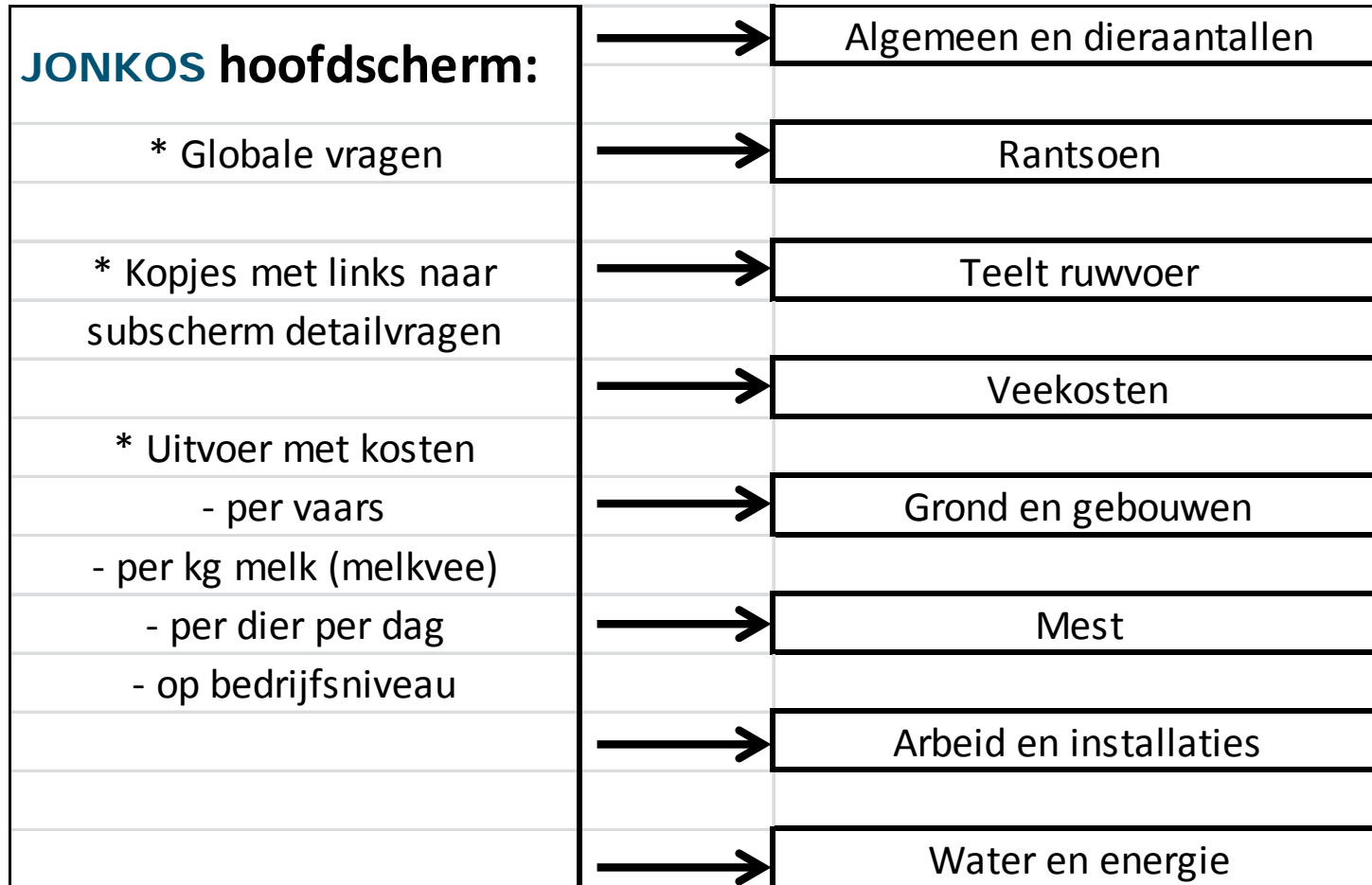
Meer over rundvee

- [Setorpagina rundvee](#)
- [Tools & producten](#)

JONKOS is ontworpen door:

- LIVESTOCK RESEARCH WAGENINGEN UR
- DLV Rundvee Advies BV
- WAGENINGEN UR For quality of life

JONKOS schematisch

JONKOS, invoer

Invoer

Alleen gele cellen invullen!

Bedragen excl. BTW

(door op kopje te klikken zijn extra uitgangspunten in hulpwerkblad in te vullen)

Algemeen en dieraantallen

	Suggestie		
Geleverde melk	800000		kg
Aantal melkkoeien	100		stuks
Aantal benodigde kalfvaarzen per jaar	25		stuks
Leeftijd vaarzen bij afkalveren (mpr)	2.02		jaar.maand
Aantal aanwezig stuks jongvee	55.7	55.7	kalveren en pinken

Bij invullen suggestie (bijna) geen aan- en verkoop van vaarzen

Bij deze uitgangspunten worden 0.0 drachtige vaarzen verkocht

Vervangingspercentage	25%	30%
Rente op leningen (%)	4.5	5%

Rantsoen

Aantal dagen weiden 0-1 jaar	60	90	dagen
Aantal dagen weiden > 1 jaar	160	180	dagen
% maiskuil ruwvoer stal 0-1 jaar	10	0	%
% maiskuil ruwvoer stal > 1 jaar	10	10	%
Kg krachtvoer 0-1 jaar STAL ¹	1	0.75	kg/dier/staldag
Kg krachtvoer > 1 jaar STAL ¹	0	0	kg/dier/staldag
Kg krachtvoer 0-1 jaar WEI ¹	0.5	0.5	kg/dier/weidedag
Kg krachtvoer > 1 jaar WEI ¹	0	0	kg/dier/weidedag

¹ hier alleen krachtvoer invullen, voor extra krachtvoervervanger klik op kopje Rantsoen!

Teelt, oogst en aankoop ruwvoer

Ruwvoer zelf telen of aankopen?	zelf telen		
Grondsoort en ds tot. opbrengst grasland	goede zandgrond, 12500 kg ds/ha/jr		
Prijs aangekochte graskuil (45% ds)	50	50	euro/ton incl oogst +
Prijs aangekochte maiskuil (33% ds)	40	40	euro/ton incl oogst +

Veekosten

Gezondheidskosten 0-1 jaar	48.5	36	euro/d
Gezondheidskosten > 1 jaar	21.5	15	euro/d
Strooiselkosten		731	euro p

Grond en gebouwen

Vervangingswaarde stal per dier 0-1 jaar	1800	1800 tot 2000	
Vervangingswaarde stal per dier > 1 jaar	2000	2000 tot 2100	
Pachtprijs per ha	700	600	euro/h

Mestproductie en mestafvoer

Prijs mestafvoer	10	12	euro/t
------------------	----	----	--------

Arbeid en installaties

Prijs per gewerkt uur	15	22	euro/u
-----------------------	----	----	--------

Water, energie, heffingen

Prijs water	1.07	1.07	euro/n
-------------	------	------	--------

JONKOS, invoer

Doorklikken bij 'grond en gebouwen'

Pacht

[zie voor oppervlakte grond tabblad Ruwvoer](#)

	opgave			
Oppervlakte grond voor jongvee	13.01	ha		
Pachtprijs	700	euro per ha		
			Totale kosten pacht	9104 euro

Gebouwen

	opgave	norm			
Aantal dierplaatsen 0-1 jaar	26.2	26.2	plaatsen in de stal		
Vervangingswaarde per dierplaats 0-1 jaar	1800		euro per dierplaats		
Aantal dierplaatsen > 1 jaar	29.5	29.5	plaatsen in de stal		
Prijs per dierplaats > 1 jaar	2000		euro per dierplaats		
Vervangingswaarde mestplaat	0		euro		
Vervangingswaarde overige bouwwerken	0		euro		
Totale vervangingswaarde bouwwerken	106156		euro		
Rente	4.5	%	rentekosten	2389	euro
Afschrijving	3	3%	kosten afschrijving	3185	euro
Onderhoud	2	2%	kosten onderhoud	2123	euro
			Kosten gebouwen totaal	7696	euro

JONKOS, uitvoer

- Zicht op belang van verschillende kosten
- Rantsoen: > 40%
- Arbeid: ca 25%
- Gebouwen: ca 20%
- Gezondheid: ca 3%

Uitvoer		Resultaten exclusief BTW	
	Per opgefokte vaars	Per 100 kg melk	Per dier/dag
Totale opfokkosten	1974	7.40	2.50
Exclusief arbeid	1481	5.55	1.87
Uitsplitsing opfokkosten per vaars:			
Voerkosten	165		
<i>w.v. krachtvoer en melkpoeder</i>	165		
<i>w.v. ruwvoer</i>	0		
Veekosten	211		
<i>w.v. gezondheid</i>	55		
<i>w.v. inseminatie</i>	47		
<i>w.v. berekende rente</i>	66		
<i>w.v. overige veekosten</i>	44		
Gewaskosten	134		
Loonwerk	283		
Werktuigen en installaties	0		
Gebouwen	316		
Pacht	313		
Water en energie	33		
Mestafvoer	0		
Arbeid	493		
Uitvalrisico	26		
Resultaten op bedrijfsniveau:			
Opfokkosten	59298	(+)	
Gemiste opbrengst nuka's	2049	(+)	
Kosten aankoop vaarzen	0	(+)	
Totaal	61347		
AF: opbrengsten verkoop vaarzen	0	(-)	
Totale kosten jongveeopfok	61347		

Resultaat

- Melkveebedrijf met 100 melkkoeien en een vervangingspercentage van 30%.
- Bij de gemiddelde afkalfleeftijd 26 maanden (555 kg); 66,3 stuks jongvee aangehouden.
- Kosten ??

Resultaat

■ Opfokkosten

- €1974 per vaars (inclusief eigen arbeidskosten, exclusief BTW)
- €2,50 per opfokdag
- €7,40 /100kg melk (17% kostprijs).

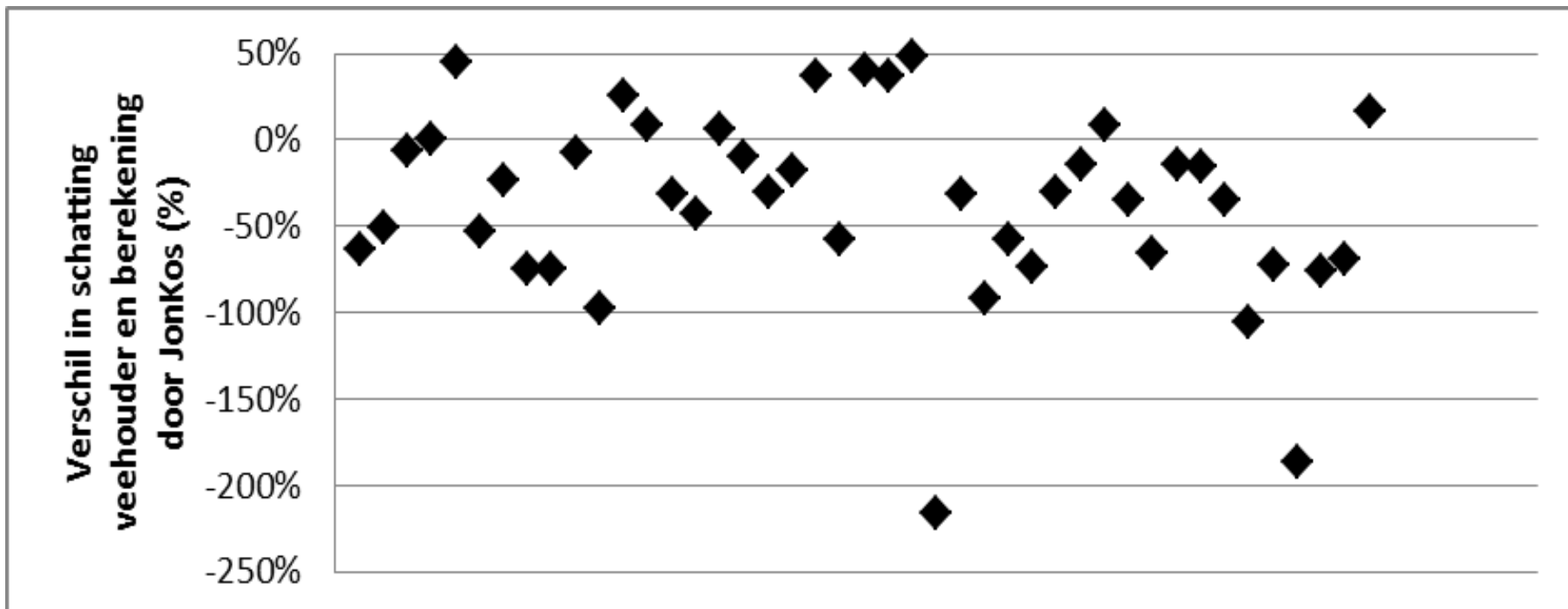
■ Op bedrijfsniveau: € 61.347 per jaar (excl. BTW)

■ Arbeidskosten = €493 per afgeleverde vaars of wel €14.790 op bedrijfsniveau per jaar

■ Gebouwkosten = €316 per vaars of wel €9.480 op bedrijfsniveau per jaar.

In praktijk onderzocht

- 43 melkveebedrijven en 13 opfokbedrijven kosten ingeschat
- Bedrijven bezocht en resultaten besproken
 - 50% melkvee wil kosten arbeid en stal niet rekenen
 - Wel rekenen -> kosten €600 onderschat
- 74 % melkveehouders schat kosten te laag

Winstkansen; verkorting opfokperiode

- Van 26 naar 24 maanden (zonder rantsoenaanpassing)
 - Kosten per vaars €263 lager (minder voer)
 - Kosten per bedrijf €6.282/jaar lager (2,3 vaarzen extra)
- Praktijk: ALVA 2 maanden eerder dan bedrijfsgemiddelde circa 175 kg minder melk 1ste lactatie
 - $30 \text{ vaarzen} * 175 \text{ kg melk} * €0.22/\text{kg melk} = €1.155$ minder melk + overige 'faalkosten' lager afkalfgewicht
- Van 26 naar 24 maanden (met rantsoenaanpassing)
 - Kosten per vaars €182 lager
 - Kosten op bedrijf €3.715/jaar lager

Winstkansen: verlaging bezettingsgraad

- Van 30% -> 25%
 - Per vaars €16 meer
 - Per bedrijf €9.867 per jaar minder

	Vervangingspercentage melkvee		
	25%	30%	35%
Totale opfokkosten per vaars	1.990	1.974	1.963
Totale opfokkosten per 100 kg melk	6,22	7,40	8,59
Resultaten op bedrijfsniveau:			
Opfokkosten per jaar	49.774	59.298	68.737
Gemiste opbrengst nuka' s per jaar	1.706	2.049	2.389
Totale kosten jongveeopfok/jaar	51.480	61.347	71.126
Bezettingsgraad (aantal/jaar)	52,2	66,3	77,3

Zelf opfokken < - > uitbesteden

- Zonder waardering eigen arbeid en gebouwen
 - Melkveebedrijf €1,58 per dag
 - Opfokbedrijf €1,48 per dag

- Met waardering eigen arbeid en gebouwen
 - Melkveebedrijf €2,50 per dag
 - Opfokbedrijf €2,31 per dag

- Gemiddelde opfokvergoeding: €1,64 per dag

De “15-maanden” vuistregel

- Bij toepassing 15 maanden regel een groot deel van de pinken pas op 16 maanden voor het eerst geïnsemineerd
- Op bedrijf arbeid beperkt; toepassen 15-maanden regel bewuste afweging?
- Jongveekosten onderschat; “Kosten” arbeidsgemak ook onderschat?
- Van 26 naar 24 maanden kosten opfok benodigd jongvee (zelfde ontwikkelig) €5.351 per jaar lager ofwel €175 per vervangende vaars lager
- $\text{€175} / \text{€22/uur arbeid} = 9 \text{ uur arbeid per vaars}$

Conclusies

- Kosten voor jongveeopfok doen er toe (bedrijfsverband!)
- Ruim €1900 per opgefokte vaars, ruim €7/100 kg melk, ca 17% van totale kostprijs melkveebedrijf
- Opfokkosten worden in de praktijk onderschat
- Met JONKOS eenvoudig en snel 'eigen' kosten bepalen

JonKos

rekenprogramma om opfokkosten jongvee te berekenen

Download of open hieronder de spreadsheet van het bedrijfstype dat u door wilt rekenen door erop te klikken. Vul in de spreadsheet de gele cellen van de hoofdpagina in. Zo berekent u de kosten voor jongveeopfok van uw bedrijf. Wilt u meer details invullen dan kunt u op de hoofdpagina op onderwerpknopjes klikken en komt u automatisch bij het juiste invulblad terecht. Veel succes met invullen!

NB: de resultaten van de berekening staan aan de rechterkant van de hoofdpagina in de blauwe cellen.

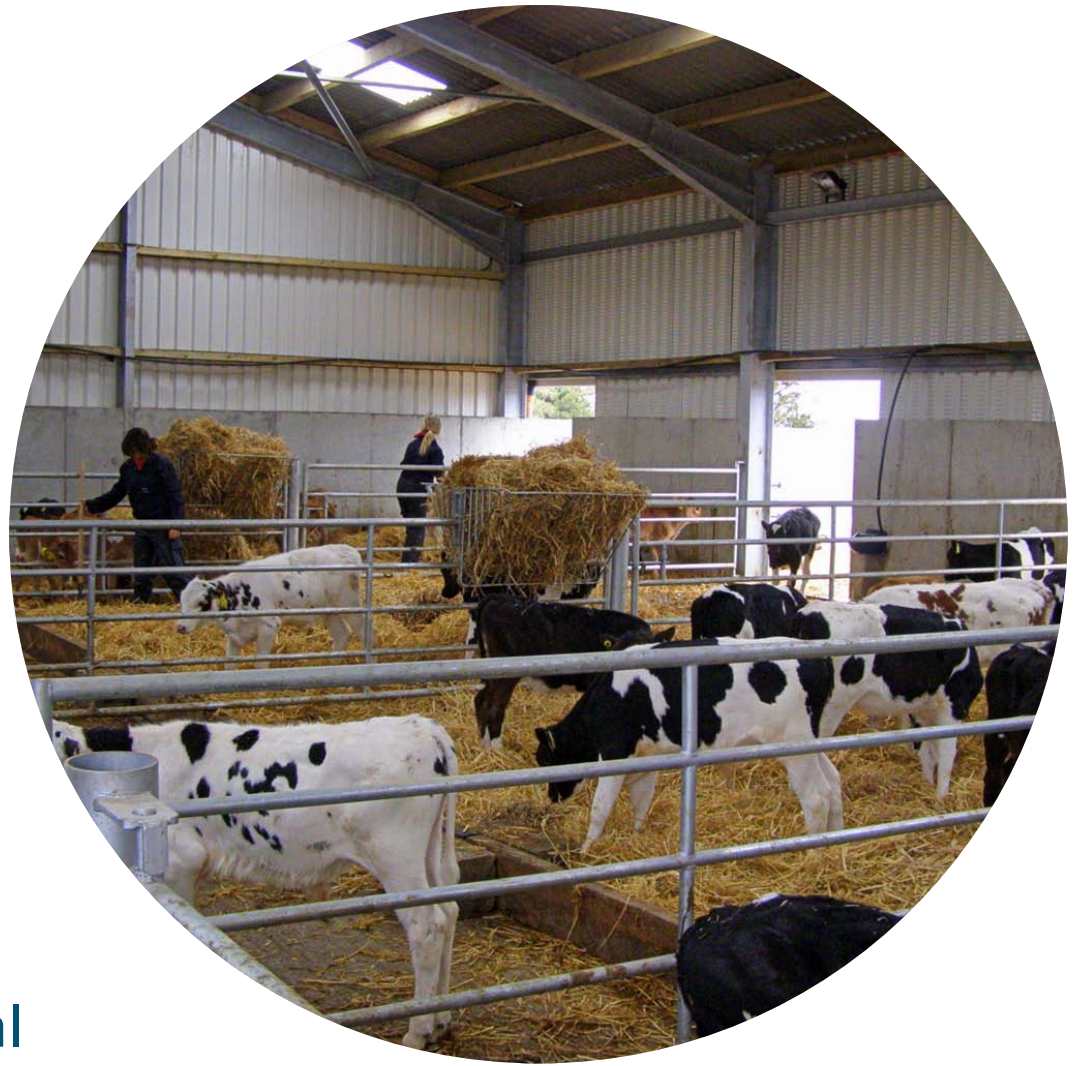
[JonKos melkveebedrijf](#)

[JonKos jongveeopfokbedrijf](#)

Dit rekenprogramma is ontworpen door:

Jongvee opfok; een goed begin

... ..

Monique.Mourits@wur.nl

WAGENINGEN UR
For quality of life